

Nucli antic d'Esparreguera

Esparreguera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Esparreguera poble.
Emplaçament Interior de tota la zona delimitada pels actuals carrers del nucli antic.

Coordenades:

Latitud: 41.54081
Longitud: 1.86841
UTM Est (X): 405613
UTM Nord (Y): 4599413

Classificació

Número de fitxa 08076 - 147
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern
Segle XIII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Esparreguera.

Fitxes associades:

[Anagrama del gremi de paletes](#)

[Ateneu](#)

[Biblioteca Beat Domènec Castellet](#)

[Ca l'Idilio](#)

[Cal Bacallaner](#)

[Cal Campaner](#)

[Cal Cuc](#)

[Cal Fàbregues](#)

[Cal Gerrer](#)
[Cal Gerrer \(botiga\)](#)
[Cal Pau Canterer](#)
[Cal Pitango](#)
[Cal Sant](#)
[Finestres de Ca la Teta](#)
[Camí Ral](#)
[Can Fontimarc](#)
[Can Mata](#)
[Can Pasqual](#)
[Capitell de la creu de terme](#)
[Casa Marimon](#)
[Casa natal del Taquígraf Garriga](#)
[Casa Ramon Ramon](#)
[Can Vinyals](#)
[Escola Mare de Déu de la Muntanya](#)
[Carrer Cavallers, 20](#)
[Santa Eulàlia](#)
[Finestra de Cal Massana](#)
[Font de la plaça de l'Església](#)
[Habitatge del carrer Cavallers, 2 bis](#)
[Habitatge del carrer Cavallers, 18](#)
[Habitatge del carrer Cavallers, 45](#)
[Habitatge del carrer dels Arbres, 46](#)

Autoria de la fitxa ArqueoCat SL- Josefa Huertas i Natalia Salazar

Data de registre de la dc., 14/05/2008 - 02:00

fitxa:

Autoria de la darrera OPC

revisió:

Data de la darrera revisió: dj., 16/04/2026 - 16:42

Descripció

A partir del Capbreu del segle XV coneixem la configuració de la vila, de la que s'hauria de protegir el subsòl.

Inclouria el Carrer Cavallers, Guardiola, Barcelona, Passatge de la Gorgonçana, Horts del carrer Cavallers i les Hortes, Sant Jaume, Via del mil·lenari, Plaça de Santa Eulàlia, Carrer Gran, Plaça de la vila, Eixides, Hospital, Taquígraf, Balmes, Plaça del Centre, de Baix, Sant Antoni, dels Arbres i Ferran Puig.

Història

L'existència a Esparreguera d'una important xarxa d'aigües subterrànies es coneix des d'abans del segle XIII, en aquest moment històric la població es comença a assentar a l'actual pla d'Esparreguera i totes i cadascuna de les noves cases construeixen com a mínim un pou.

Avui apart de la ubicació i profunditat, es coneix força bé el seu recorregut i cabal. A Esparreguera existeixen 3 corrents d'aigües subterrànies principals que es troben a diferents profunditats, entre els tres i

els trenta metres. La creació de pous per a usos preindustrials, protoindustrials i industrials a l'actual pla d'Esparreguera per tints, en el segle XVII, està documentat arqueològicament en una intervenció realitzada pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat, l'any 1994, en la qual es trobaren les restes d'un pou que fou amortitzat a finals del segle XVII i que segons J. Paulo (cronista de la Vila) corresponien al pou per a bastir d'aigua un taller de tint i a les obres de l'església parroquial.

Entre altres restes del nucli antic que cal tenir en compte tenim l'existència d'una primitiva església a la zona de Can Cortadelles, església que coexistiria amb l'actual de Santa Eulàlia. Aquest edifici tindria unes dimensions menors a la de Santa Eulàlia i disposaria d'un fossar propi, esmentat en un plànol anterior a l'any 1855. La documentació existent al respecte, en un Capbreu del 1604 s'assenyala explícitament l'existència d'una església més antiga en aquell moment ja desapareguda que tenia un campanar de torre. En un conjunt de Capbreus (finals segle XV fins a mitjans delsegle XIX) i en altres documents esmentats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, trobem referències a la situació de diverses vivendes, a l'església i fossar vell, així com la presència artesanal de l'antiga vila d'Esparreguera.

L'església actual de Santa Eulàlia no és sinó el quart temple edificat des del 1316, en què Pere Costa, senyor dels castells de les Espases i d'Esparreguera obtingué llicència del senyor bisbe Pons de Gualba per edificar una capella a Santa Eulàlia en el terme de la parròquia de Santa Maria d'Esparreguera que ho era des del segle XII, en la nova població i junt al camí reial. Per la creixença de la nova vila fou necessari fer una novae sglésia al 1523 i engrandir aquesta o fer-la nova en 1587 segons consta en permís donat a 12 de desembre d'aquell any per a posar la primera pedra.

Bibliografia

VILA, G. (2003). *Carta Arqueològica del Municipi d'Esparreguera*. Ajuntament d'Esparreguera, inèdita.

